

Arbeids- og sosialdepartementet	
Saksnr.: 200503595	Del.nr.: 18
Arkivkode: 867.61	Dato: 22.12.05
Avd.: AMS / AUS1	Saksbeh.:
U.off.:	

Arbeids- og Sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Deres ref.:
200503595-/BOS

Vår ref.:
910/728/691/05 BTS

Dato:
21. desember 2005

EVALUERING AV ALLMENNGJØRINGSORDNINGEN - HØRING

YS viser til departementets høringsbrev av 22. september 2005. Vi viser også til vårt tidligere brev av 10. april 2005 om evaluering av Lov om allmenngjøring av tariffavtaler.

Organisasjoners innsyn i lønns- og arbeidsvilkår

Det er gledelig å se at regjeringen nå vurderer å følge opp forslaget fra YS om å gi organisasjonene innsynsrett når det gjelder lønns- og arbeidsforhold i bedrifter som er omfattet av forskrifter om allmenngjøring av tariffavtaler. Forslaget har lagt stor vekt på hensyn til personvernet og bedriftenes behov for hemmelighold av konkurransehensyn. YS mener det vil være ønskelig at slike opplysninger overleveres uten at de er anonymisert, da dette vil gi mulighet til å følge opp kontrollen i forhold til den berørte arbeidstaker. Personvernet vil etter vår oppfatning likevel ivaretas gjennom taushetsplikt for de som innhenter opplysningene.

I forslaget til forskrift § 6 fremgår det at "opplysninger om lønns- og arbeidsvilkår kan kun benyttes for å avdekke om det er grunnlag for å iverksette boikott etter allmenngjøringsloven § 5". YS er av den oppfatning at opplysningene selvfølgelig også kan brukes som grunnlag for politianmeldelse. Det er ikke alltid boikott er et effektivt virkemiddel, og det kan tenkes at anmeldelse er mer effektivt. Det bør fremgå at bestemmelsen ikke avskjærer muligheten for politianmeldelse, og om de innsamlede opplysningene i så fall kan videreformidles til politiet.

Ineffektive tiltak for å stoppe sosial dumping

Forslaget innebærer imidlertid ingen tiltak for å effektivisere avdekkingen av sosial dumping innenfor bransjer og områder hvor det ikke foreligger vedtak om allmenngjøring. Arbeidslivets parter gis ingen generell innsynsrett i lønns- og arbeidsvilkår og vil derfor vanskelig kunne føre noen effektiv kontroll med dette. Det er et offentlig ansvar å arbeide mot sosial dumping. Derfor bør også det offentlige få en rolle, for eksempel ved at Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet gis kompetanse til å kontrollere at utenlandske arbeidstakere har lønns- og arbeidsvilkår "som er likeverdige med de vilkår norske arbeidstakere har". En slik kompetanse bør i tillegg omfatte rett til innsyn i lønns- og arbeidsvilkårene ved norske bedrifter som driver virksomhet innen områder der det er allmenngjorte tariffavtaler. Det ligger i sakens natur at disse tilsynene må tilføres de nødvendige ressurser til å kunne føre slikt tilsyn.

Besøksadresse:

Brugt. 19

Postadresse:

Postboks 9232

Grønland

0134 Oslo

Org. nr.:

971 454 431

Telefon:

21 01 36 00

Telefaks:

Byggherreansvaret

Det er etter YS` oppfatning positivt at byggherren gis et ansvar i forhold til å sørge for at allmenngjøringsvedtak overholdes. YS mener imidlertid at ansvaret bør gjøres mer generelt, og ikke begrenses til bygg- og anleggsbransjen. Det vil derfor være ønskelig å ta det inn som en del av den foreslåtte "Forskrift om rett til innsyn....". Samtidig må det kreves at oppdragsgiver ikke bare har en avtaleklausul, men også kan dokumentere at den følges opp. Dette bør kobles til et solidarisk ansvar for manglende lønnsutbetaling til arbeidstakere omfattet av allmenngjort tariffavtale. Minimumskravene i ILO-konvensjon nr 94 er nylig er implementert i Norge. Der stilles krav til oppdragsgiver om kontraktsinnhold i forhold til lønns- og arbeidsforhold, og om oppfølging av kontrakten. Dette er altså ikke et ukjent system, og slike kontraktsklausuler anses ikke å være urimelige.

Det følger av ovenstående at YS er positiv til forslaget til ny § 9 i loven. Regelen om oppdragsgivers ansvar må gjøres generell og tas inn, enten i loven, eller som en bestemmelse i den foreslåtte "Forskrift om rett til innsyn...". I tillegg vil det være ønskelig å gi oppdragsgiver som inngår avtaler som medfører bruk av utenlandske arbeidstakere et ansvar for å oppbevare dokumentasjon av disse arbeidstakernes lønns- og arbeidsforhold. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for Arbeidstilsynet, eventuelt for Petroleumsstilsynet.

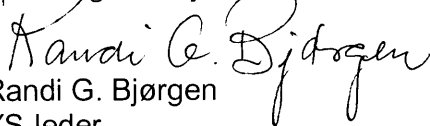
Tolkningstvister

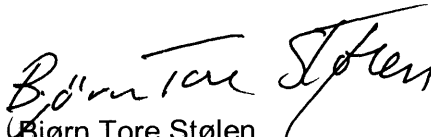
YS er av den oppfatning at tvist om tolkning av allmenngjøringsforskrifter hører inn under og må behandles etter vanlige prosessregler. YS er enig med professor Evju i at det er "fremmed for vår rettsorden at en domstol skal gi uttalelser ("responsa" eller "betenkning") om rettsspørsmål i tvister som verserer for (eller hører under) en annen domstol / jurisdiksjon". Hvis partene i tvisten ønsker innspill fra partene som har opprettet den allmenngjorte tariffavtalen kan disse innkalles som regulære vitner i saken. En slik behandling vil også sikre at saken blir behandlet raskt. I tillegg unngår man å pålegge utenforstående parter kostnader ved å måtte føre saker i arbeidsretten som de ikke selv har initiert.

Adgang til å treffe vedtak om fortsatt allmenngjøring

Det er vanskelig å se vektige grunner for å gå bort fra regelen om flertallsvedtak i slike saker. YS mener derfor at det bør være mulig å treffe vedtak om fortsatt allmenngjøring for ytterligere tariffperiode med simpelt flertall i allmenngjøringsnemnda.

Med vennlig hilsen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund – YS

Randi G. Bjørgen
YS-leder

Bjørn Tore Stølen
Sjeføkonom